

Informace ze zdravotnictví Středočeského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Praha
11.8.2006

8

Dětská a dorostová péče - činnost ve Středočeském kraji v roce 2005

*Children and Adolescents Care - Activity in Branch in the Středočeský Region
in 2005*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o dětské a dorostové péči ve Středočeském kraji v roce 2005 obsahuje údaje o ambulantní péči týkající se sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti a dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu. Údaje jsou členěny podle území. Informace také obsahuje přehled základních ukazatelů lůžkové péče nemocnic.

Summary

Information on health service activity in the branch of children and adolescents care in the Středočeský region in 2005 contains data about out-patient care concerning health service network, personnel capacity, activity, patients followed up for selected diagnoses. Data are presented by territory. Information also contains summary of basic indicators of in-patient care in hospitals.

Zdrojem údajů o ambulantní péči o děti a dorost byly roční výkazy o činnosti zdravotnických zařízení. Tento výkaz vyplňují nejen ordinace praktických lékařů pro děti a dorost, ale i odborné dětské a dorostové ordinace (oddělení, pracoviště) dalších zdravotnických zařízení, a to bez ohledu na jejich zřizovatele. Pro údaje o lůžkové péči o děti a dorost bylo využito šetření pololetním výkazem o lůžkovém fondu a jeho využití ke dni 31.12.2005. Formuláře výkazů a závazné pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz [NZIS/Výkazy 2005].

Edice IZK o činnosti oboru dětské a dorostové péče v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Hustota sítě zařízení, která poskytují dětskou a dorostovou péči v územních obvodech obcí s rozšířenou působností, je zobrazena na mapě před tabulkovou částí předkládané informace.

Ambulantní péče

Dostatečně reprezentativní soubory dat (v roce 2005 předložilo roční výkazy 99,2 % zdravotnických zařízení) umožňují postihnout vývoj dětské a dorostové péče v kraji a okresech, především porovnáním relativních ukazatelů, které jsou pro postižení vývoje vhodnější.

Podíl praktických lékařů na celkovém počtu pediatriů, poskytujících zdravotní péči dětem a dorostu v kraji, se sice mírně snížil (z 94 % v roce 2004 na 93 % v roce 2005), přesto jejich podíl na celkovém počtu pediatriů v kraji je dlouhodobě vyšší než průměr za ČR.

Do určité míry je to ovlivněno strukturou zdravotnických zařízení ve Středočeském kraji, který nemá žádnou fakultní nemocnici ani jinou velkou nemocnici, která je obvykle v krajském městě. Část specializované ambulantní péče proto zajišťují pro děti a dorost ze Středočeského kraje především lůžková zdravotnická zařízení v Praze. To snižuje podíl poskytované specializované ambulantní péče ve Středočeském kraji na straně jedné a zvyšuje podíl praktických lékařů na poskytování péče o děti a dorost v kraji na straně druhé.

Zajištění Středočeského kraje dětskými a dorostovými lékaři, měřené počtem obyvatel ve věku 0-18 let připadajících na 1 lékaře, je ve srovnání s republikovým průměrem dlouhodobě podprůměrné. V roce 2005 bylo o 4,3 % nižší než průměr v ČR, když na 1 lékaře v kraji připadalo v průměru o 39 osob ve věku 0-18 let více než představoval celostátní průměr. Zajištění pediatrie podle okresů se proti předchozímu roku výrazně nezměnilo. Stejně jako v předchozím roce nejvíce dětí a dorostu na 1 lékaře připadlo v okrese Nymburk (1 186, tj. přibližně o třetinu více než byl průměr za ČR), následoval okres Praha-západ (24 % nad celostátním průměrem). Z 12 okresů kraje pouze ve třech (Kolín, Kladno a Kutná Hora) byl počet dětí a dorostu připadajících na 1 lékaře nižší než průměr za ČR. Protože ostatní ukazatele péče o děti a dorost v kraji, publikované v této informaci, se od průměru za ČR příliš neliší, je velmi pravděpodobné, že je ovlivňuje relativní blízkost Prahy a část ambulantní dětské a dorostové péče je obyvatelům těchto okresů poskytována v hlavním městě. Na výběr lékaře mimo území kraje může mít však také vliv dojíždění mládeže připravující se na budoucí povolání do škol na území Prahy, a to nejen z přilehlých okresů.

Počet ošetření - vyšetření na 1 dětského lékaře v kraji byl v předchozích letech shodný s celostátním průměrem, zůstal v roce 2005 těsně pod ním (o 79 ošetření - vyšetření ročně, tj. o 1,2 %). Rovněž počet ošetření - vyšetření na 1 registrovaného pacienta, který za rok 2005 ve Středočeském kraji činil v průměru 7,1 ošetření - vyšetření, se příliš nelišil od celostátního průměru (7,3 ošetření - vyšetření). Výraznější, v porovnání s celostátním průměrem, je rozdíl v počtu ošetření - vyšetření na 1 léčeného pacienta, který ve Středočeském kraji v roce 2005 činil 8,5 ošetření - vyšetření proti 7,3 ošetření - vyšetření za celou ČR.

Ve skladbě ošetření - vyšetření v roce 2005 výrazně převládají léčebná ošetření (74,1 %), která se spolu s preventivními vyšetřeními podílela 96,7 % na celkovém počtu všech ambulantních ošetření - vyšetření dětských a dorostových lékařů v kraji. Zbytek tvořila ošetření - vyšetření v návštěvní službě (2,2 %), posudková vyšetření dorostu a ostatní nezařaditelná vyšetření (např. vyšetření před nástupem do mateřské školy, prohlídky požadované k přihlášce na školu nebo při nástupu do zaměstnání, vyšetření pro účely sportovní apod.). Proti předchozímu roku došlo ve struktuře ošetření - vyšetření v kraji k minimálním změnám a k výraznějším odchylkám nedošlo ani v porovnání s celorepublikovým průměrem.

Délka kojení dětí ve Středočeském kraji je v porovnání s průměrem za ČR dlouhodobě příznivá. Podíl dětí kojených 6 měsíců od narození a déle na celkovém počtu kojených dětí byl v 8 z 12 okresů kraje vyšší než průměr za ČR. Celkově krajský průměr převýšil republikový o 2,3 procentního bodu. Nepříznivý zůstal podíl nekojených dětí v kraji, který stejně jako v předchozích letech byl těsně nad průměrem za ČR. Stejně jako v roce 2004 byly nejdéle kojeny děti v okresech Praha-západ a Praha-východ, nejméně příznivá situace, co do délky kojení dětí, je v okrese Mělník, ve kterém spolu s okresy Beroun a Kutná Hora je také nejvyšší procento nekojených dětí.

Nejčtenější skupinu diagnóz, pro které jsou děti a dorost praktickými lékaři v kraji dispenzarizovány, představují dlouhodobě nemoci dýchací soustavy. Trpí jimi přibližně každý čtvrtý pacient zařazený do dispenzární péče v kraji. V přepočtu na tisíc registrova-

ných pacientů byl počet dispenzarizovaných onemocnění osob ve věku 15-18 let v kraji shodný s průměrem za ČR, ve věkové skupině dětí (0-14 let) byl přibližně o 7 % nižší.

Lůžková péče

V roce 2005 zajišťovalo lůžkovou péči pro děti a dorost v nemocnicích Středočeského kraje 13 dětských a 1 novorozenecké oddělení s celkem 544 lůžky k 31.12.2005. Kromě samostatného novorozeneckého oddělení byla zajišťována lůžková péče o novorozence na 9 pracovištích dětských oddělení a na 3 pracovištích gynekologických oddělení nemocnic. V porovnání s rokem 2004 se počet oddělení zajišťujících lůžkovou péči pro děti a dorost v nemocnicích kraje nezměnil.

V porovnání s předchozím rokem došlo v roce 2005 v dětských odděleních nemocnic kraje k výraznému zvýšení počtu lékařů na 100 lůžek, který se zvýšil z necelých 10 na 11,9 (o 19,6 %). Zlepšení vybavenosti lůžkových částí dětských oddělení nemocnic lékaři v krajském průměru bylo ovlivněno mnohem výrazněji snížením počtu lůžek (ze 609 v roce 2004 na 528 v roce 2005, tj. o 13,3 %) než zvýšením úvazků lékařů (o 2,3 úvazku, tj. o 3,7 %). Promítlo se to do dost výrazného snížení rozdílu v zajištění dětských lůžkových oddělení lékaři v nemocnicích kraje v porovnání s průměrem za ČR. Zatímco v roce 2004 připadlo na 100 lůžek v dětských odděleních nemocnic v kraji o 1,9 lékaře méně než v průměru za celou ČR, v roce 2005 byl tento rozdíl pouze 0,2 lékaře na 100 lůžek (11,9 za kraj, 12,1 za ČR). Nepříznivá situace z hlediska počtu zdravotnických pracovníků nelékařů (ZPBD) se však v roce 2005 ani výrazným snížením lůžek nezměnila, když rozdíl přibližně 10 ZPBD (v přepočteném počtu) na 100 lůžek proti průměru za ČR zůstal v roce 2005 stejný jako v předchozím roce. Hlavní příčinou je snížení přepočteného počtu ZPBD o 36,3 úvazku (o 12 %), z toho sester u lůžka o 32,9 úvazku, tj. o 11,6 %.

Počet hospitalizovaných pacientů na dětských lůžkových odděleních nemocnic v kraji se proti roku 2004 snížil o 1 279 pacientů, tj. o 4,7 %, avšak průměrný počet lůžek na odděleních se snížil výrazněji (přibližně o 70 lůžek, tj. o 11 %), takže v roce 2005 došlo ke zlepšení využití lůžek o 8,3 dne (o 4,1 %). Přestože využití lůžek na dětských odděleních nemocnic v kraji se zlepšilo (z 203,1 dne v roce 2004 na 211,4 dne v roce 2005), v porovnání s průměrem za celou ČR bylo jejich využití v roce 2005 nižší o 32,5 dne.

Zpracoval: Ing. Lubomír Vrábel

ÚZIS ČR, Středočeský krajský odbor

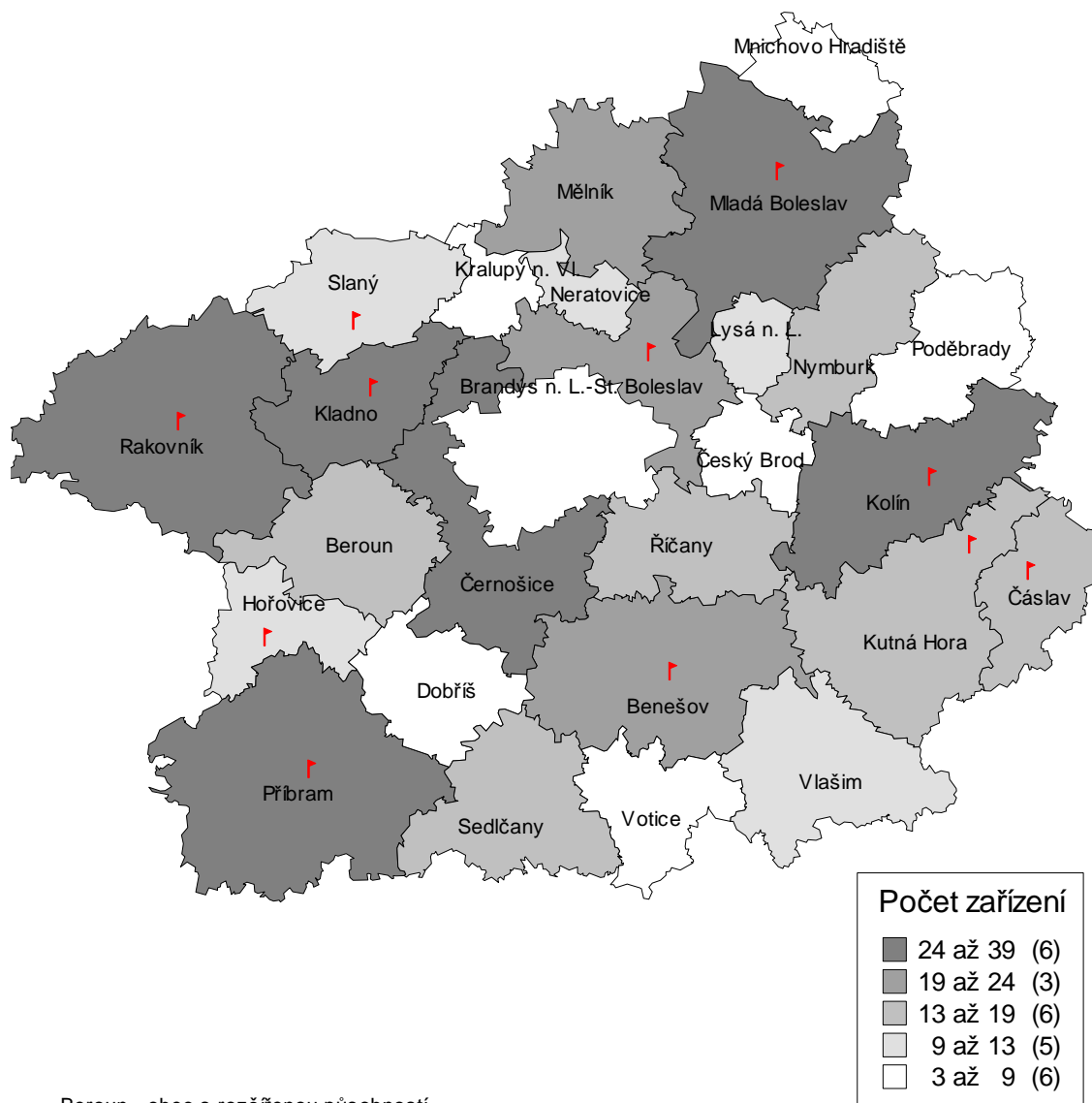
Centrum Lípa, Seydlerova 2451

158 00 Praha 5

tel.: 251 627 425

e-mail: vrabel@uzis.cz, <http://www.uzis.cz>

Poskytovatelé specializované dětské a dorostové péče

Beroun - obec s rozšířenou působností

↑ sídlo lůžkového zařízení

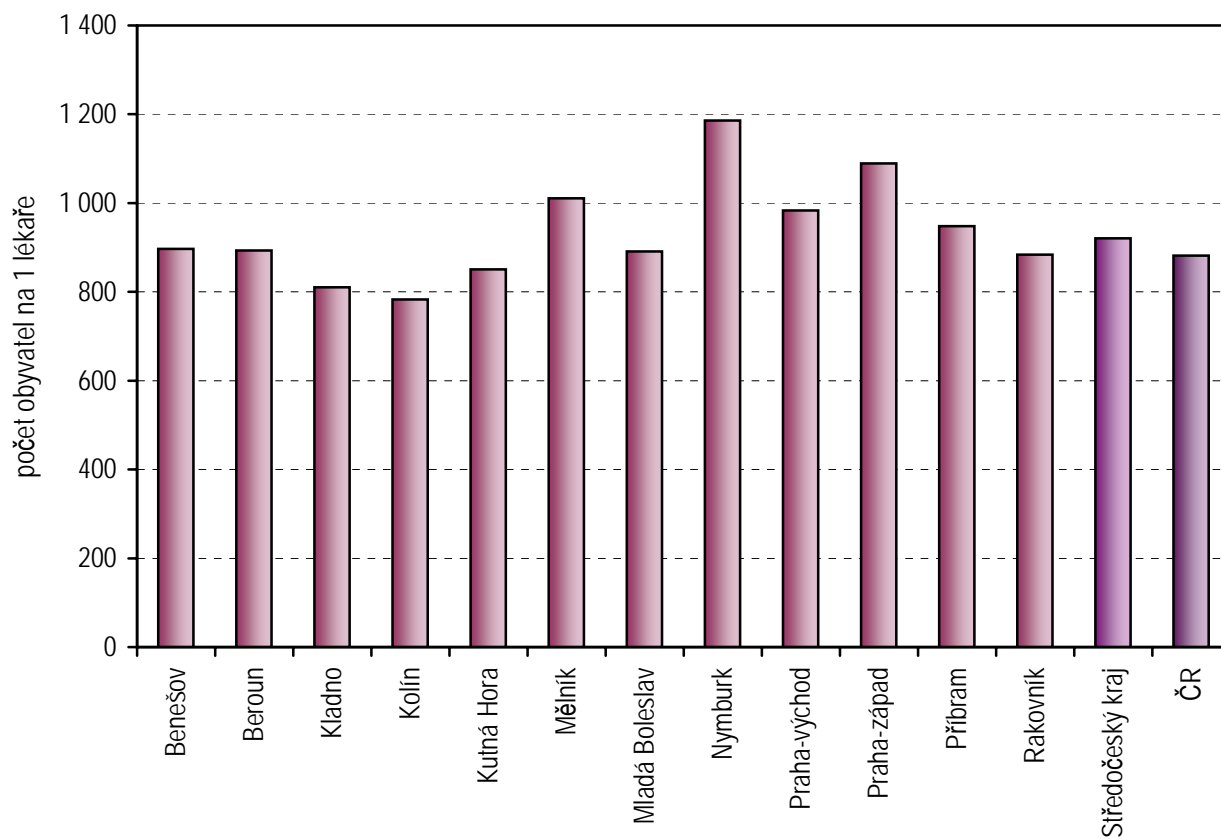
1. Personální zajištění a počet ošetření v ambulantní péči podle druhu zdravotnického zařízení a podle území

	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření		
		lékařů	skladba lékařů v %	ZPBD ²⁾	celkem	skladba ošetření v %	na 1 lékaře
podle druhu zařízení							
Praktický lékař pro děti a dorost	246	233,29	93,4	220,09	1 528 742	95,2	6 553,0
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	13	14,18	5,7	19,01	62 407	3,9	4 401,1
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	4	2,20	0,9	1,60	14 500	0,9	6 590,9
Středočeský kraj celkem	263	249,67	100,0	240,70	1 605 649	100,0	6 431,1
podle okresu							
Benešov	23	20,40	8,2	19,98	121 945	7,6	5 977,7
Beroun	19	17,05	6,8	14,15	100 244	6,2	5 879,4
Kladno	36	36,80	14,7	33,14	237 806	14,8	6 462,1
Kolín	25	24,00	9,6	23,90	142 708	8,9	5 946,2
Kutná Hora	17	16,77	6,7	15,70	104 610	6,5	6 237,9
Mělník	22	19,35	7,8	21,80	140 781	8,8	7 275,5
Mladá Boleslav	26	25,50	10,2	28,53	178 305	11,1	6 992,4
Nymburk	16	14,55	5,8	13,65	103 469	6,4	7 111,3
Praha-východ	23	22,20	8,9	21,25	149 933	9,3	6 753,7
Praha-západ	21	18,65	7,5	15,95	117 025	7,3	6 274,8
Příbram	24	22,40	9,0	21,65	130 332	8,1	5 818,4
Rakovník	11	12,00	4,8	11,00	78 491	4,9	6 540,9

¹⁾ Součet úvazků včetně smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5 - § 21

**Počet obyvatel ve věku 0 - 18 let
na 1 lékaře v oboru dětská a dorostová péče
v okresech, kraji a ČR v roce 2005**

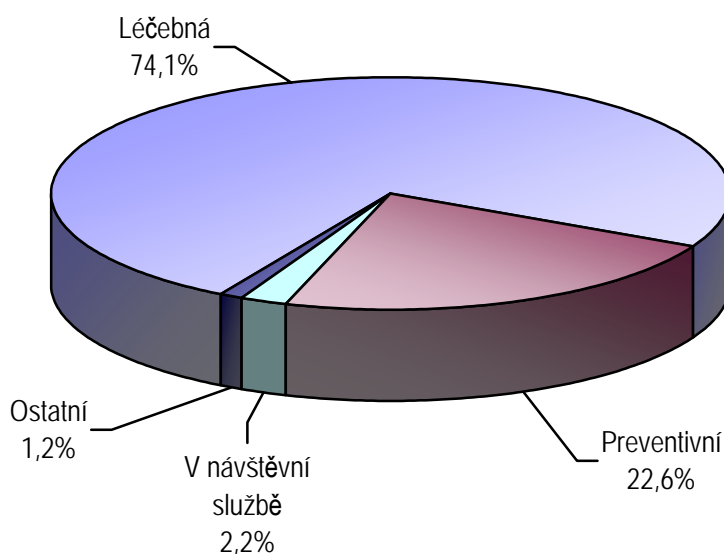

2. Skladba počtu ošetření - vyšetření podle druhu ošetření a podle území

Území, okres	Počet ošetření - vyšetření celkem	z toho ošetření - vyšetření (v %)			Počet léčených pacientů ¹⁾	Počet ošetření na 1 léčeného pacienta
		léčebná	preventivní	v návštěvní službě		
Benešov	121 945	74,2	22,7	2,0	16 043	7,6
Beroun	100 244	74,2	22,9	2,7	12 515	8,0
Kladno	237 806	73,5	23,5	1,3	26 325	9,0
Kolín	142 708	71,6	25,1	2,4	17 412	8,2
Kutná Hora	104 610	77,5	19,1	2,1	11 724	8,9
Mělník	140 781	74,6	22,6	1,7	15 435	9,1
Mladá Boleslav	178 305	77,7	18,9	2,3	20 614	8,6
Nymburk	103 469	72,6	23,7	2,5	12 332	8,4
Praha-východ	149 933	72,0	24,5	1,9	17 762	8,4
Praha-západ	117 025	73,0	20,9	3,6	12 951	9,0
Příbram	130 332	73,7	24,1	1,8	17 747	7,3
Rakovník	78 491	75,2	22,0	2,6	8 615	9,1
Středočeský kraj	1 605 649	74,1	22,6	2,2	189 475	8,5
ČR	14 929 177	76,1	20,9	1,4	2 034 165	7,3

1) Počet léčených pacientů je celkový počet pacientů, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni (tj. každý pacient je započten pouze jedenkrát).

**Skladba ošetření podle druhu ošetření
v oboru dětská a dorostová péče
v roce 2005**

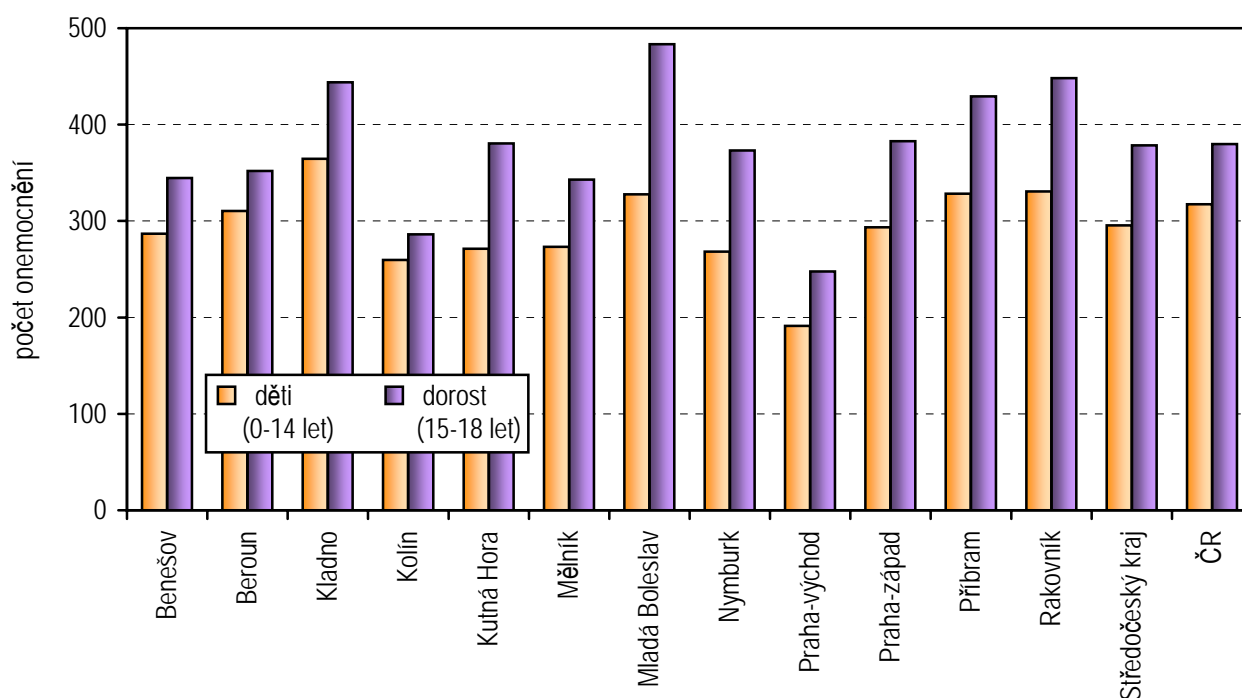
Poznámka: Vlivem zaokrouhlovacích chyb nemusí být součet procent v grafu přesně 100,0 %.

3. Dispenzarizovaná onemocnění u dětí a dorostu

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	celkem	z toho děti (0 - 14 let) (v %)	na 1 tisíc dětí a dorostu
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	1 973	76,0	8,6
II. Novotvary	512	78,5	2,2
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	2 188	81,4	9,5
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	5 976	65,8	26,0
V. Poruchy duševní a poruchy chování	3 215	71,4	14,0
VI. - VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	15 949	68,1	69,4
IX. Nemoci oběhové soustavy	2 149	56,5	9,3
X. Nemoci dýchací soustavy	18 489	71,5	80,4
XI. Nemoci trávicí soustavy	1 354	66,0	5,9
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	7 397	76,5	32,2
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	3 836	57,3	16,7
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	4 303	71,4	18,7
XVII. Vrozené vady, deformace	4 534	76,5	19,7
Celkem	71 875	70,3	312,6

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu na 1 tisíc registrovaných pacientů v dětské a dorostové péči v okresech, kraji a ČR v roce 2005

4. Využívání lůžkového fondu dětských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Středočeský kraj	ČR
Počet oddělení	13	99
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	62,96	600,60
ZPBD ²⁾ celkem	266,41	3 014,25
sestry ²⁾ u lůžka	250,40	2 866,20
ZPOD ²⁾	26,88	330,73
Průměrný počet lůžek	568,98	5 020,61
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	329,6	3 355,2
na 1 lékaře	5,2	5,6
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	1,3	1,2
Počet lékařů na 100 lůžek	11,92	12,08
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	50,46	60,62
Počet hospitalizovaných	25 876	264 675
Nemocniční letalita (v promilích)	0,3	0,9
Využití lůžek ve dnech	211,4	243,9
Průměrná ošetrovací doba ve dnech	4,7	4,6
Prostoj lůžek ³⁾	2,7	2,0

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestry - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s lůžkovým dětským oddělením v kraji:

Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s.

Oblastní nemocnice Kladno, a. s.

Nemocnice Slaný

Oblastní nemocnice Kolín, a. s.

ON Kolín, a. s., NsP Brandýs n. L. - Stará Boleslav

ON Kolín, a. s., Nemocnice a SZZ Nymburk

Nemocnice Kutná Hora, s. r. o.

Městská nemocnice Čáslav

Oblastní nemocnice Mladá Boleslav, a.s.

ON Mladá Boleslav, a. s., NsP Mělník

Oblastní nemocnice Příbram, a. s.

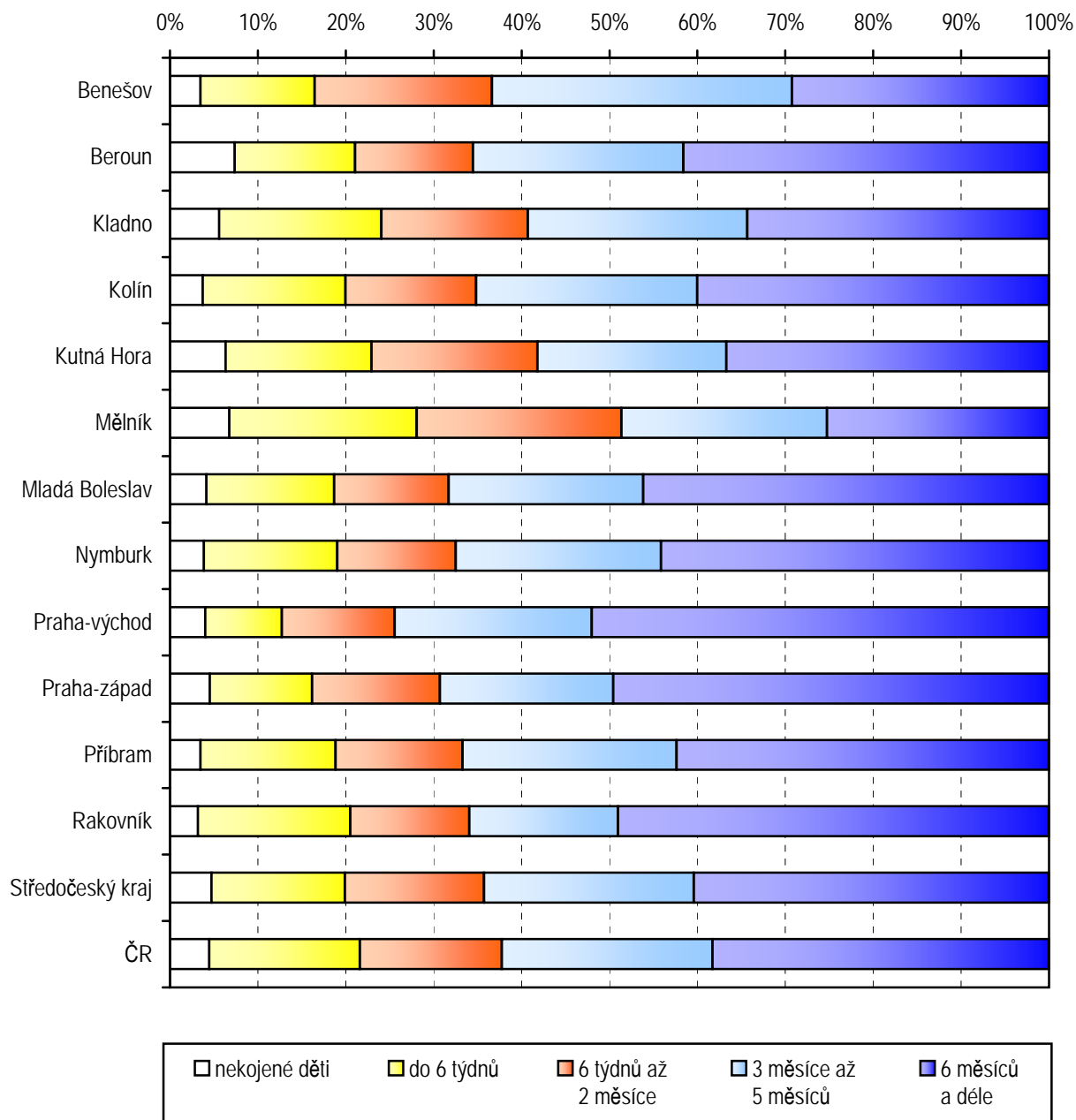
ON Příbram, a.s., Nemocnice Hořovice

ON Příbram, NsP Rakovník

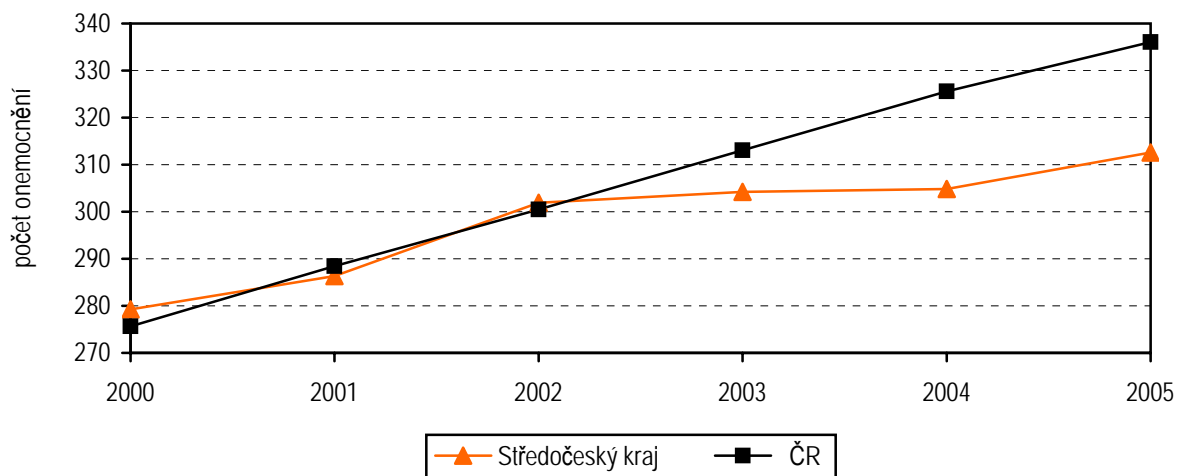
Seznam nemocnic se samostatným lůžkovým novorozeneckým oddělením v kraji:

ON Příbram, a.s., Nemocnice Hořovice

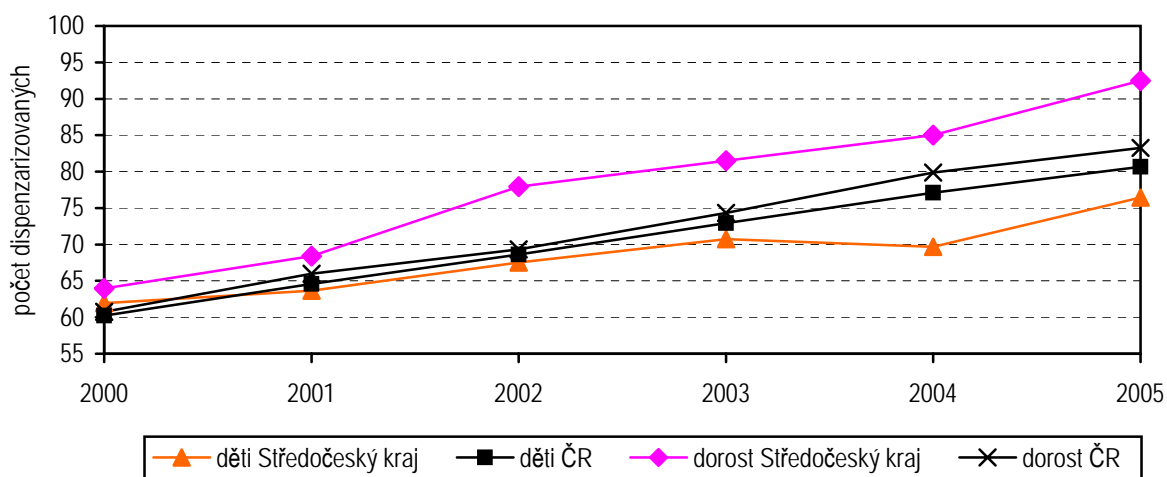
**Skladba dětí podle délky kojení (při roční prohlídce)
v okresech, kraji a ČR v roce 2005**

Vývoj počtu dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu na 1 tisíc dětí a dorostu (0 - 18 let)

Vývoj počtu dispenzarizovaných dětí a dorostu pro nemoci dýchacích cest v přepočtu na 1 tisíc osob daného věku

Vývoj podílu dětí kojených déle než 6 měsíců

